

PRILOGA 1 – PRAVILA ZA OBLIKOVANJE IN UPORABO STANDARDIZIRANIH REFERENC PRI OPRAVLJANJU PLAČILNIH STORITEV

1. SPLOŠNO

- (1) S to prilogo se določa način oblikovanja in uporabe standardiziranih referenc pri opravljanju plačilnih storitev. Namen priloge je z uporabo standardiziranih referenc zagotavljati večjo točnost podatkov. S tem se zmanjšuje možnost nastanka napak in omogoča večjo avtomatizacijo v celotnem procesu obdelave plačilnih transakcij, od plačnika do končnega prejemnika plačil.
- (2) Uporaba standardiziranih referenc se priporoča pri izvrševanju domačih in čezmejnih plačilnih transakcij. S pravili SEPA se na območju SEPA uvaja uporaba reference po standardu ISO 11649:2009(E).
- (3) Referenca (v uporabi tudi kot: »sklic na številko«, »kreditna referenca« ali »strukturirana kreditna referenca«) se uporablja pri izvrševanju plačilnih transakcij kot enolična oznaka dokumenta ali dogodka. Sestavljena je iz števil in/ali črk skladno s to prilogo.
- (4) Referenco praviloma določi prejemnik plačila in jo sporoči plačniku (npr. izda račun, obračun, pošlje pogodbo, plačilni nalog). Namenjena je avtomatski prepoznavi plačil ter avtomatskemu usklajevanju evidenc oziroma postavk v postopku knjiženja prejetih plačil. S tem je omogočena poenostavitev postopkov povezanih s prejetimi plačili.
- (5) Referenca se, v postopku izvrševanja plačilnih transakcij pri ponudnikih plačilnih storitev, prenaša od plačnika do prejemnika plačila nespremenjena, in sicer tako kot jo je zapisal plačnik in predložil v izvršitev ponudniku plačilnih storitev.

2. REFERENCA SI

- (1) Z referenco SI se omogoča nadaljnja uporaba uveljavljenih modelov za sklic na številko odobritve in obremenitve v Republiki Sloveniji.
- (2) Z referenco SI se omogoča nadaljnja uporaba uveljavljenih modelov za sklic na številko odobritve in obremenitve v Republiki Sloveniji.
- (3) Struktura reference SI:
 - na 1. in 2. mestu: konstanta SI
 - na 3. in 4. mestu: številka modela
 - od 5. do 26. mesta: vsebina modela, ki je sestavljena iz največ 22 znakov, od tega do 20 števil in največ dva vezaja

Primer vizualnega zapisa: SI05 19-1235-84503

Primer elektronskega zapisa: SI0519-1235-84503

2.1 PREGLED IN VSEBINA OSNOVNIH MODELOV ZA ZAPIS REFERENCE PLAČNIKA OZIROMA PREJEMNIKA PLAČILA TER POJASNILA ZA NJIHOVO UPORABO

2.1.1 Izbira številke modela in števila podatkov v vsebini modela

- (1) Pri oblikovanju in uporabi standardiziranih referenc se uporabljajo modeli, navedeni v naslednji razpredelnici:

Številka modela	Vsebina modela (razdelitev polja in pozicija kontrolnih števil v modelu)	Št. obveznih sklopov (P)	Št. dovoljenih sklopov (P)
00	P1 - P2 - P3	1	3
01	(P1 - P2 - P3) K	1	3
02	P1 - (P2) K - (P3) K	3	3
03	(P1) K - (P2) K - (P3) K	3	3
04	(P1) K - P2 - (P3) K	3	3
05	(P1) K - P2 - P3	1	3
06	P1 - (P2 - P3) K	2	3
07	P1 - (P2) K - P3	2	3
08	(P1 - P2) K - (P3) K	3	3
09	(P1 - P2) K - P3	1	3
10	(P1) K - (P2 - P3) K	2	3
11	(P1) K - (P2) K - P3	2	3
12	(P1) K	1	1
18	(P1) K - (P2) K - P3	2	3
19	(P1) K - (P2) K - P3	2	3
21	(P1) K - P2	2	2
22	(P1) K - P2	2	2
23	(P1) K - (P2) K	2	2
28	(P1) K - (P2) K - P3	2	3
31	(P1) K - P2	2	2
32	(P1) K - P2	2	2
38	(P1) K - (P2) K - P3	2	3
40	(P1) K - (P2) K - P3	2	3
41	(P1) K - (P2) K - P3	2	3
48	(P1) K - (P2) K - P3	2	3
49	(P1) K - (P2) K - P3	2	3
51	(P1) K - (P2) K - P3	2	3
55	(P1) K - P2 - P3	1	3
58	(P1) K - (P2) K - P3	2	3
99		0	0

- (2) Proračunski uporabnik sam oziroma v dogovoru z Upravo Republike Slovenije za javna plačila (v nadaljnjem besedilu: UJP), izbere številko modela in število podatkov v vsebini modela, ki jih bo uporabljal za številčno označevanje reference.
- (3) Številka modela je dvomestni podatek, ki ga proračunski uporabnik vpiše v polje referenca za predpono SI in tako določi način kontrole vsebine modela.
- (4) Vsebina modela je lahko izpisana z enim, dvema ali s tremi podatki (P₁ – P₂ – P₃). Podatki so ločeni z vezajem. Dolžina enega podatka je omejena na 12 številčnih znakov tako, da vsi trije podatki nimajo več kot 20 številčnih znakov, ne glede na število uporabljenih vezajev (eden ali dva).
- (5) Izjema je model 12, kjer je dolžina podatka (P1) 13 znakov, vključno s kontrolno številko.
- (6) Če je vsebina modela izkazana z enim podatkom velja, da je to podatek P1, če je izkazana z dvema podatkoma, sta to podatka P1 in P2. Podatka P2 in P3 se vpišeta brez vodilnih ničel.

- (7) Kontrolna številka podatka (kratica K v tabeli zgoraj) je zadnja številka v podatku ali v skupini podatkov in je njen sestavni del. Izračunana je po modulu 11.
- (8) Izbira številke modela je odvisna od odločitve proračunskega uporabnika, kateri podatki P1, P2 ali P3 v informaciji morajo biti pod računalniško kontrolo (P_n)K.
- (9) Model 00 se uporablja, ko podatki nimajo kontrolne številke, vendar morajo ustrezati splošnim kontrolam.
- (10) Model 01 se uporablja, ko imajo podatki skupno kontrolno številko.
- (11) Model 02 se uporablja, ko imata podatka P2 in P3 ločeno kontrolno številko. Podatek P1 nima kontrolne številke.
- (12) Model 03 se uporablja, ko imajo podatki P1, P2 in P3 ločeno kontrolno številko. Model 03 je namenjen tudi plačilom obveznih dajatev.
- (13) Model 04 se uporablja, ko imata podatka P1 in P3 ločeno kontrolno številko. Podatek P2 nima kontrolne številke.
- (14) Model 05 se uporablja, ko ima podatek P1 kontrolno številko. Podatka P2 in P3 nimata kontrolne številke.
- (15) Model 06 se uporablja, ko imata podatka P2 in P3 skupno kontrolno številko. Podatek P1 nima kontrolne številke.
- (16) Model 07 se uporablja, ko ima podatek P2 kontrolno številko. Podatki P1 in P3 nimata kontrolne številke.
- (17) Model 08 se uporablja, ko imata podatka P1 in P2 skupno kontrolno številko. Podatek P3 ima ločeno kontrolno številko.
- (18) Model 09 se uporablja, ko imata podatka P1 in P2 skupno kontrolno številko. Podatek P3 nima kontrolne številke.
- (19) Model 10 se uporablja, ko ima podatek P1 ločeno kontrolno številko. Podatka P2 in P3 imata skupno kontrolno številko.
- (20) Model 11 se uporablja, ko imata podatka P1 in P2 ločeni kontrolni številki. Podatek P3 nima kontrolne številke. Model 11 je namenjen tudi plačilom obveznih dajatev.
- (21) Model 12 se uporablja, ko ima podatek P1 kontrolno številko in je dolžina podatka P1 skupaj s kontrolno številko največ 13 znakov. Podatka P2 in P3 nista dovoljena.
- (22) Modeli 18, 19, 21, 28, 31, 38, 40, 41, 48, 49 in 51 so namenjeni plačilom, vračilom, uskladitvam in popravkom vseh prejemkov in izdatkov proračunov.
- (23) Model 22 in 32 uporablja izključno Finančna uprava Republike Slovenije za pripravo nalogov pri poslovanju s SEPA direktno obremenitvijo.
- (24) Model 55 se uporablja, ko proračunski uporabnik z enim plačilnim nalogom poravnava več različnih obveznosti pri istemu upniku. V tem primeru dolžnik pošlje upniku seznam (specifikacijo) opravljenih plačil na način, ki sta se zanj dogovorila z upnikom.

(25) Model 58 se uporablja za posle spremljanja upravljanja denarnih sredstev sistema enotnega zakladniškega računa.

(26) Model 99 se uporablja brez podatkov P1, P2 in P3.

2.1.2 Izračun kontrole številke

(1) Priporočeno je, da ponudniki plačilnih storitev preverjajo pravilnost izračuna kontrolne številke v referenci SI in na ta način preprečijo napake, ki lahko nastanejo pri vnosu podatkov.

(2) V kolikor ponudnik plačilnih storitev plačnika pri kontrolnem izračunu kontrolne številke ugotovi, da je le ta napačna, plačilo izvrši do prejemnika plačila z nespremenjeno vsebino reference razen, če ni sklenjen drugačen dogovor s plačnikom.

(3) Izračun kontrolne številke z uporabo modula 11 se opravi tako:

- posamezne številke v podatku za katerega se izračunava kontrolna številka, se pomnožijo s ponderjem; ponder se začne s številko 2 na desni strani in poveča za 1 proti levi strani podatka,
- ponderji naraščajo od številke 2 do vključno 13, dolžina enega polja Pn je lahko največ 12 znakov:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	– število znakov,
13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	– ponderji,

- zmnožki števil in ponderjev se seštejejo, seštevka pa deli s številko 11,
- ostanek pri delitvi se odšteje od številke 11, dobljeni rezultat je kontrolna številka (K).

(4) Če je rezultat 10, je kontrolna številka 0 (nič).

(5) Številčnih podatkov, pri katerih je seštevka zmnožkov posameznih števil in ponderjev deljiv s številko 11, ostanek pri delitvi je 0 (rezultat = 11, kontrolna številka pa 0), se ne priporoča.

(6) Primeri izračuna kontrolne številke:

a)	podatek	1	0	2	6	7	4
	ponder	7	6	5	4	3	2
	seštevka zmnožkov	7 +	0 +	10 +	24 +	21 +	8 = 70
	delitev seštevka z 11	70 :	11	= 6 (ostanek 4)			
	kontrolna številka	11 –	4	= 7 (kontr. št. = 7)			
	podatek s kontrolno številko	1	0	2	6	7	4 7
b)	podatek	1	4				
	ponder	3	2				
	seštevka zmnožkov	3 +	8	= 11			
	delitev seštevka z 11	11 :	11	= 1 (ostanek 0)			
	kontrolna številka	11 –	0	= 11 (kontr. št. = 0)			
	podatek s kontrolno številko	1	4	0			
c)	podatek	5	4				
	ponder	3	2				
	seštevka zmnožkov	15 +	8	= 23			
	delitev seštevka z 11	23 :	11	= 2 (ostanek 1)			
	kontrolna številka	11 –	1	= 10 (kontr. št. 0)			
	podatek s kontrolno številko	5	4	0			

- (7) Kontrolna številka je enomestna. Vpiše se kot zadnja številka v podatku, za katerega se izračunava in je sestavni del tega podatka.

3. REFERENCA RF

- (1) Referenca RF se uvaja s shemami SEPA za kreditna in debetna plačila po standardu ISO 11649:2009(E). Ponudniki plačilnih storitev bodo pri izvajanju plačilnih transakcij upoštevali pravila za kontrolo izračuna kontrolnih števil. Referenca RF omogoča uporabo števil ter malih in velikih črk, večjo kontrolo in s tem večjo točnost podatkov ter uporabo v celotnem SEPA območju, zato je njena uporaba priporočljiva.

- (2) Referenca RF je bila uvedena s ciljem čezmejnega poenotenja uporabe referenc v SEPA območju.

- (3) Struktura reference RF:

- na 1. in 2. mestu: konstanta RF,
- na 3. in 4. mestu: kontrolna številka, izračunana po modulu MOD 97-10, ki je definiran v standardu ISO/IEC 7064 (v nadaljnjem besedilu: MOD 97-10),
- od 5. do 25. mesta: zaporedje dovoljenih znakov*, ki določajo nek dokument (npr. faktura, pogodba ipd.); vezaji, presledki in drugi posebni znaki niso dovoljeni.

*Dovoljeni znaki: številke od nič do devet; male in velike črke od A do Z po kodni tabeli UTF-8, z naborom znakov v latinici.

3.1 PRIMERI ZAPISA, KONVERZIJSKA TABELA, IZRAČUN IN KONTROLNA ŠTEVILKA

Primera vizualnega zapisa: RF71 2348 231
RF45 SBO2 010

Vizualno se referenca zapiše v sklopih po štiri znake (številke in/ali črke). Posamezen sklop štirih znakov je med seboj ločen s presledkom, zaradi lažjega branja in zapisa pri vnosu podatkov. Zadnji sklop znakov lahko vsebuje tudi manj kot štiri znake.

Primera elektronskega zapisa: RF712348231
RF45SBO2010

V elektronski obliki se vsi znaki reference pišejo skupaj brez medsebojnih presledkov.

3.1.1 Konverzija velikih in malih črk v številke

Konverzija velikih in malih črk v številke se uporablja za izračun kontrolne številke.

Konverzija se izvrši na način, kot je navedeno v sledeči konverzijski tabeli:

ABCD, abcd	EFGH, efgh	IJKL, ijkl	MNOP, mnop	QRST, qrst	UVWX, uvwx	YZ, yz
A = 10	E = 14	I = 18	M = 22	Q = 26	U = 30	Y = 34
B = 11	F = 15	J = 19	N = 23	R = 27	V = 31	Z = 35
C = 12	G = 16	K = 20	O = 24	S = 28	W = 32	
D = 13	H = 17	L = 21	P = 25	T = 29	X = 33	

3.1.2 Generiranje in izračun kontrolne številke

Generiranje kontrolne številke poteka v treh korakih:

1. Nizu znakov od 5. do 25. mesta dodamo na desni strani RF00.
2. Črke pretvorimo v številke (skladno s konverzijsko tabelo).
3. Naredimo izračun kontrolne številke po modulu MOD 97-10.

Primeri generiranja in izračuna kontrolne številke za referenco RF sta opisana spodaj:

a.) Za primer izračuna vzamemo referenco 2348231 (primer je povzet po standardu ISO 11649:2009(E)):

1. Zbrišemo vse nedovoljene znake.
2. Na desno stran reference dodamo »RF00«; primer: število postane 2348231RF00.
3. Pretvorimo črki »RF« v številko »2715« (skladno s konverzijsko tabelo); primer: število postane 2348231271500.
4. Izračunamo po modulu MOD 97-10; primer: pri deljenju števila 2348231271500 s 97 je ostanek 27.
5. Ostanek odštejemo od 98, in če je rezultat manjši od 10, vstavimo vodilno ničlo; primer: $98 - 27 = 71$.
6. Rezultat izračuna: RF712348231 (elektronski zapis) ali RF71 2348 231 (vizualni zapis).

b.) Za primer izračuna vzamemo referenco SBO2010:

1. Zbrišemo vse nedovoljene znake.
2. Na desno stran reference dodamo »RF00«; primer: referenca postane SBO2010RF00.
3. Pretvorimo črki »RF« v številko »2715« ter črke »SBO« v številko »281124« (skladno s konverzijsko tabelo); primer: referenca postane število 2811242010271500.
4. Izračunamo po modulu MOD 97-10; primer: pri deljenju števila 2811242010271500 s 97 je ostanek 53.
5. Ostanek odštejemo od 98, in če je rezultat manjši od 10, vstavimo vodilno ničlo; primer: $98 - 53 = 45$.
6. Rezultat izračuna: RF45SBO2010.

3.1.3 Kontrola pravilnosti izračuna kontrolne številke

Priporočeno je, da ponudniki plačilnih storitev preverjajo pravilnost izračuna kontrolne številke v referenci RF in na ta način preprečijo napake, ki lahko nastanejo pri vnosu podatkov.

V kolikor ponudnik plačilnih storitev plačnika pri kontrolnem izračunu kontrolne številke ugotovi, da je le ta napačna, plačilo izvrši do prejemnika plačila z nespremenjeno vsebino reference, če ni sklenjen drugačen dogovor s plačnikom.

3.1.4 Način kontrole pravilnosti izračuna kontrolne številke:

1. Prve štiri znake reference premaknemo v desno, na konec reference.
2. Pretvorimo črki »RF« v številko 2715 in morebitne ostale črke v številke (skladno s konverzijsko tabelo).
3. Naredimo izračun po modulu MOD 97-10.

V kolikor je ostanek enak 1, je kontrola pravilna in referenca RF veljavna.

Shematski prikaz:

RF CC XXYYZZ XXYYZZ RFCC XXYYZZ 2715CC X (izračun po MOD 97-10)

Vrednost X = 1 pomeni, da je RF veljavna

< > 1 pomeni, da je RF napačna

3.1.5 Primer kontrole pravilnosti izračuna kontrolne številke za referenco RF712348231:

1. Prve štiri znake reference RF712348231 premaknemo v desno in dobimo zapis 2348231RF71.
2. Pretvorimo črki »RF« v številko 2715 in dobimo 2348231271571.
3. Izračunamo po modulu MOD 97-10 (število delimo s 97) in dobimo ostanek 1. Pomeni, da je referenca RF veljavna.

3.1.6 Primer kontrole pravilnosti izračuna kontrolne številke za referenco RF45SBO2010:

1. Prve štiri znake reference RF45SBO2010 premaknemo v desno in dobimo zapis SBO2010RF45.
2. Pretvorimo črki »RF« v številko 2715, črke »SBO« v 281124 in dobimo 2811242010271545.
3. Izračunamo po modulu MOD 97-10 (število delimo s 97) in dobimo ostanek 1. Pomeni, da je referenca RF veljavna.